

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Η. (Ἑξάμηνο Β')

ΑΘΗΝΑ, 12 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΒΡΗ 1910

ΑΡΙΘΜΟΣ 404

Ἕνας λαὸς ὑψώνεται ἅμα δείξῃ πῶς δὲ φοβᾶται τὴν ἀλήθεια. — ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΘΗΝΙΩΤΗΣ. Ἀθηنيώτικα γράμματα.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ.

ΧΑΡΗΣ ΕΠΑΧΤΙΤΗΣ. Τὸ χωριὸν : Τὸ χεῖμα.

ΑΛΒΑΖΑΓΚΑΣ. Παραμύθια τῆς Μανταγατσκάρης : Γιατί τὰ σκυλιὰ μυρίζονται ἅμα συναπαντιθεῖνε.

ΞΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ (μεταφρασμένα ἀπὸ τοὺς Κ. Παλαμά, Δημ. Μεταλλινό, Ρήγα Λεβαντή, Μελικέρτη, Ἀγγ. Βολιώτη καὶ Ρήγα Γαζάρη).

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁ Νικητὴς.

Π. ΦΑ. Σημειώματα (ἀπάνου στὴν «Ἀπόκριση» τοῦ κ. Κ. Χατζόπουλου)· τέλος.

ΦΥΛΑΘΟΛΟΓΟΣ. Διὰ μας καὶ Ξένα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ

Λόγια σεμνά, λόγια μεστά, λόγια δυνατά—νά, ὁ λόγος του. Ὅχι ρητορικές ρουκέτες καὶ λογοκοπικές τρακατρούκες. Αὐτὲς γιὰ τοὺς Γυλαβάδες καὶ γιὰ τοὺς Γιολντάσηδες καὶ γιὰ τοὺς Καπετανάκηδες. Ὁ Βενιζέλος δὲ ρητόρεψε—μίλησε. Δὲ ζήτησε νὰ ξεσκίση αὐτιά. Ζήτησε νὰ συγκινήσει ψυχές. Καὶ τὸ κατάφερε. Κι ὁ λόγος του, ὅσο κι ἂν εἰπώθηκε ἀπὸ μπαλκόνι ξενοδοχείου, δὲ θύμιζε καθόλου τοὺς «ἐπιμπαλκόνιους» προεκλογικοὺς καὶ μεταεκλογικοὺς λόγους. Εἴτανε λόγος Ἑγγλέζου πολιτικοῦ, καθὼς ὁρθὰ παρατήρησε ἡ «Ἑστία», ποὺ ἀπαγγέλθηκε μέσα σὲ μιὰ πλατιά κ' εὐρύχωρη σάλα, μπροστὰ σ' Ἑγγλέζους πολίτες.

Πρὶ μίλησι, ὁ καθένας μας ἔπλαθε κι ἀπὸ ἕνανε Βενιζέλο δικόνα του, σύμφωνο μὲ τὰ γούστα του καὶ μὲ τὰ ὅσα εἶχε ἀκούσει γιὰ αὐτόνα καὶ μὲ τὰ ὅπως τὰ πῆρε ὅσα ἄκουσε. Ἄλλος Ροθεσπιέρρο τὸν ἔπλαθε, ἄλλος Μπουλανζέ, ἄλλος Κλεμανσὼ κι ἄλλος ἀλλιότιμο. Τὴν Κεριακὴ τὸ βράδυ ὅμως ὀλωνῶνε οἱ Βενιζέλοι γκρεμοτσακιστήκανε κι ἀπόμεινε ὁ Ἕνας Βενιζέλος, ὁ ἀληθινός, αὐτὸς ποὺ εἶναι κι αὐτὸς ποὺ μᾶς φανερώθηκε.

Γιὰ νὰ πρωτοπαρουσιαστῇ στὸ λαὸ δὲν ἀκκοῦμπησε στοὺς «θεσμούς» καὶ στὰ «ἀπαράγραπτα δίκαια τοῦ Ἑλληνισμοῦ» καὶ στὰ «θὰ κάνω καὶ θὰ δαῖξω». Ὅλ' αὐτὰ τὰ κοινοβουλευ-

τικὰ παλιοσιδερά τάφισε γιὰ τοὺς ἄλλους, γιὰ κείνους ποὺ μὲ τόση ἀγάπη τὰ χαϊδεύουν καὶ ποὺ μὲ τόση ἀδιαντροπιά μᾶς τὰ πετάνε κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ κατὰμουτρα. Αὐτὸς τὰ γεγονότα μονάχα πῆρε καὶ μὲ τὰ γεγονότα μᾶς μίλησε καὶ μὲ τὰ γεγονότα μᾶς ἔδειξε τὴν καταντιά μας, μὲ τὰ ἴδια καὶ τὸν τρόπο τῆς σωτηρίας μας. Κι ὁ λόγος του στὰ γεγονότα ἀκκουμπώντας κι ἀπὸ τὰ γεγονότα παίρνοντας τὴ δύναμή του, συγκίνησε κ' ἔπεισε καὶ γοήτεψε. Νά, ἐπιτυχία μιὰ φορά, νά, νίκη!

Ἀπὸ τὴν Κεριακὴ τὸ βράδυ ἡ Ἀθήνα ἀλάκαιρη γιὰ τὸ λόγο του μιλάει ἀκατάπαυτα. Δὲν τονὲ κρίνει, τονὲ θαμάζει· δὲν τονὲ σχολιάζει, τονὲ ρουφάει καὶ τονὲ χαίρεται. Ἡ Ἀθήνα!... Δηλ. ὁ Ἀθηναϊκὸς λαός! Δηλ. ὁ λαὸς ὁ πάντα ὡς τώρα μεθώντας, ἀπὸ τὰ παλαιϊκώτερα χρόνια, μὲ λόγια παχιά, μὲ πλουμιστὲς ρητορεῖες, μὲ κορῶνες μελοδραματικὲς καὶ μὲ βροντερὲς παρλάτες. Ὁ Βενιζέλος ἦρθε, μίλησε καὶ νίκησε. Μὰ δὲν εἶναι ἕνας ὁ νικητὴς τοῦ Κεριακὸδραδου. Εἶναι δύο. Νικητὴς εἶναι κι ὁ Ἀθηναϊκὸς ὁ λαός, γιατί ἐνῶσε τὸ λόγο τοῦ Βενιζέλου—γιατί νιώθοντας τὸν λόγο τοῦ Βενιζέλου ἔδειξε πῶς ἀπαρνήθηκε τὸν παλιὸ πολίτη ποὺ τραβιότανε ἀπὸ τὰ παχιά τὰ λόγια, ποὺ μπιστευότανε σὲ δαῦτα καὶ ποὺ ἀφινότανε, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, νὰ σέρνεται ἀπὸ δαῦτα στὸν ἐγκρεμό.

Στὶς 8 τοῦ Τρυγητῆ ὁ λαὸς ἔδειξε πῶς χειραφετήθηκε κάπως ἀπὸ τὰ προσωπικὰ κόμματα. Στὶς 5 τοῦ Σεπτέβρη τὸ ἀπόδειξε.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Μίλησε ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τὴν περασμένη Κεριακὴ ὁ Βενιζέλος πρὸς τὸ λαό. Θέλαμε νὰ σᾶς δώσουμε περίληψη τοῦ λόγου του. Μὰ εἶναι ὁλος οὐσία. Περίληψη ὁ λόγος τοῦ ὁλος τῶν πολιτικῶν ἰδεῶν τοῦ ἀρχηγοῦ, ποὺ τώρα στὰ χεῖρα του βάζει ὁλες τις ἐλπίδες τοῦ ὁ λαός. Γι' αὐτὸ πείρνομε' ἐδῶ κ' ἐκεῖ μερικὰ μέρη, ποὺ τόνισε ξεχωριστὰ ὁ Κρητικὸς ἀρχηγὸς καὶ φωτισμένος πολιτικός.

Εἶπε στὴν ἀρχὴ τὰ αἷτια ποὺ φέρανε τὸν περσινὸ σηκωμὸ στὸ Γουδί: «Τὰ ξέρετε, καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ σᾶς τὰ θυμίσω μὲ πολλὰ λόγια», εἶπε. Νομοθεσία, δικαιοσύνη, ἐκκλησία, διοίκηση, δημο-